

Sygn. akt V CSK 575/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa M. B.

przeciwko B. W, M. S i J. S.

o stwierdzenie nieważności umowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 kwietnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 5 czerwca 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 28 grudnia 2011 r., którym oddalone zostało jej powództwo o stwierdzenie nieważności czynności prawnej w postaci umowy sprzedaży $\frac{1}{2}$ udziału w prawie własności opisanej nieruchomości, która zawarta została pomiędzy J. S. a B. W. w dniu 10 kwietnia 2006 r. oraz o stwierdzenie nieważności czynności prawnej w postaci umowy sprzedaży $\frac{1}{2}$ udziału w opisanej nieruchomości, zawartej w dniu 10 kwietnia 2006 r. przez J. S. i B. W.

Powódka powołała w skardze kasacyjnej podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. We wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania powołała przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z koniecznością uzyskania odpowiedzi na pytania: czy sędzia po otrzymaniu od instytutu, do którego zwrócił się w celu określenia sposobu przeprowadzenia badania pismoznawczego i otrzymaniu odpowiedzi określającej opis prawidłowej procedury dowolnie odstąpić od zawartych w odpowiedzi wskazań i zdecydować się zaakceptować opinię biegłego wydaną z pominięciem tych zaleceń; czy decyzja taka przy dwukrotnym daniu wyrazu braku wiedzy specjalistycznej przez sąd może być wydana dowolnie, czy dowolność występuje jedynie na etapie podjęcia decyzji o skorzystaniu z konsultacji z taką instytucją, bądź w braku takiej konsultacji.

Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje odstąpienie przez Sąd od zwrócenia się do Instytutu Ekspertyz Sądowych im. [...] w K. o sporządzenie dodatkowej opinii, poprzestając na opinii biegłego grafologa, opracowanej w sposób odbiegający od wskazań Instytutu, co miało wpływ na wynik sprawy. Nie doszło także do wyjaśnienia, czy B.W., dokonując nabycia własności nieruchomości od pozwanych działała w dobrej wierze, czy też wiedziała, że rzeczywisty stan prawny nieruchomości różni się od ujawnionego w księgach wieczystych i była w złej wierze. Tę kwestię Sąd bezzasadnie uznał za niemającą znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawa, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązane go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r.

I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią nowego i nierozwiązanego dotychczas zagadnienia. Problematyka przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego była przedmiotem wielu wypowiedzi Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74; z dnia 18 października 2001 r., IV CKN 478/00, niepublikowane; z dnia 10 lutego 2000 r., II UKN 399/99, OSNAPIUS 2001, Nr 15, poz. 497; z dnia 21 maja 2014 r., II CSK 441/13, niepubl.). Decyzja sądu co do zażądania dowodu od innych biegłych uzależniona jest od wywodów opinii, od tego czy wywołują one wątpliwości, zawierają błędy, sprzeczności lub inne wady; niewystarczające jest niezadowolenie strony z treści jej wniosków. Założenie skarżącej o dowolności decyzji Sądu w tym względzie było pozbawione uzasadnionych argumentów. Wniosek i jego uzasadnienie nie zawiera racji wskazujących na potrzebę zmiany dotychczas prezentowanego stanowiska, czy też kolejnej wypowiedzi tej kwestii dotyczącej. Motywacja skarżącej sprowadza się do subiektywnej oceny okoliczności sprawy i zastosowania prawa w zaskarżonym wyroku, co nie jest objęte powołaną przyczyną przesądu.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. łączy się z obowiązkiem wykazania, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, czyli oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy, a jego skutkiem było wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia oczywiście wadliwego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Argumentacja uzasadnienia wniosku w odniesieniu do tej przesłanki na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie pozwala na uznanie, że jest ono oczywiście wadliwe, a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Stanowi powtórzenie motywów zawartych w pierwszej przyczynie. Nie ma podstaw do uznania, że za oczywiście

uzasadnioną można uznać skargę kasacyjną, w której zagadnieniem prawnym objęto tę samą problematykę prawną.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.